

Sociale rechtvaardigheid

Inspiratiebundel

In deze inspiratiebundel vind je een selectie educatief materiaal uit onze collectie rond het thema Sociale rechtvaardigheid.

Ontleen deze educatieve materialen, en nog véél meer, gratis in een **Kleur Bekennen** documentatiecentrum. Je kan er ook beroep doen op onze educatieve medewerkers voor advies op maat. Wij maken jou graag wegwijs in een zeer divers aanbod.

Zoek je online lesmateriaal, workshops of nascholingen? Daarvoor kan je terecht op onze projectsite "KlasCement voor wereldburgers": www.klascement.net/wereldburgerschapseducatie

LESMATERIAAL

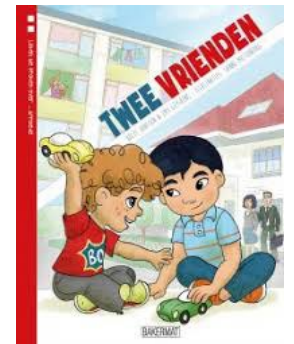
Basisonderwijs

Twee vrienden: laten we praten over ... armoede

Geyskens, Emy; Janssen, Kolet; Miltenburg, Sanne; 2016

Doelgroep: 3-8 jaar

Dit prentenboek maakt duidelijk dat inkomensverschillen concrete gevolgen hebben in het leven van kinderen: hoe ziet hun huis er uit? Wat eten ze thuis? Hoe spelen ze? Het prentenboek gaat over twee jongens die over alle verschillen heen toch vrienden zijn. Achteraan in het boek staat nuttige informatie over armoede en uitsluiting voor iedereen die er meer over wil weten en er met kinderen het gesprek over wil aangaan. De bijgevoegde lesbrief biedt handreikingen om met het prentenboek aan de slag te gaan in de klas. Het bevat doorpraattips en creatieve verwerkingsvormen.

De internationale loterij

Djapo, 2015

Doelgroep : 5-12 jaar

Met 'De internationale loterij' laat je kinderen ontdekken hoe het voelt om zonder sociale bescherming te leven, zowel in België als in de rest van de wereld. Het lot bepaalt waar de spelers wonen, hoe ze werken en of ze pech of geluk hebben in het leven. Dit pakket daagt kinderen uit om zelf ideeën te bedenken om pechsituaties op te vangen en laat hen ervaren wat sociale bescherming precies betekent. Tijdens het spel luisteren jullie samen naar liedjes uit het liedjesboek en wordt het thema verder verdiept. Het lesmateriaal kan je ook downloaden. Om het lottospel te kunnen spelen, heb je speelgeld nodig.

Saved by the bell: goed onderwijs voor iedereen! (2017)

Studio Globo, 2017

Doelgroep: 5-12 jaar

De actie 'Saved by the bell' vraagt op de internationale dag van de leerkracht (5 oktober) aandacht voor het belang van goed onderwijs voor iedereen. Rond dit thema vind je in deze bundel heel wat tips en lessuggesties voor het kleuter- en lager onderwijs. De lessen zijn uitgewerkt voor 50 min. met mogelijke uitbreidingen. Daarnaast vind je online videosuggesties om de acties in de klas voor te bereiden.

Ik mag naar school! – Ik wil water! – Ik speel!

Wereldwerkplaats vzw, Djapo; 2010-2008-2007

Doelgroep: 6-12 jaar

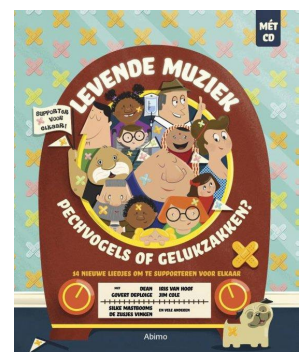
'Ik mag naar school!': Deze brochure kan houvast bieden om reeds op maat van jonge kinderen aandacht te vragen voor het universele recht op onderwijs. Bijzondere aandacht gaat naar de diversiteit in schoolervaringen in de eigen kring en naar het inleven in schoolervaringen van leeftijdsgenoten in het Zuiden. 'Ik wil water!': Deze brochure is een kennismaking met het vierstappenplan van Wereldwerkplaats vzw, geconcretiseerd aan de hand van het thema 'water'. Je ontdekt de rijkdom van mondiale opvoeding binnen het thema 'water' en legt de link met de millenniumdoelstellingen of SDG's. 'Ik speel!': In deze brochure wordt de leerkracht meegenomen naar de wereld van het spelende kind. Hoe speelt het kind in de klas, hoe spelen kinderen over de hele wereld, om te komen tot Olive, een meisje van vijf jaar, dat net zo speelt als onze kinderen.

Levende muziek: pechvogels of gelukzakken?

Levende Muziek, 2015-2017

Doelgroep: 6-12 jaar

Ben jij zo'n gelukzak die elke morgen kan kiezen tussen confituur of kaas op zijn boterham? Of ben jij een pechvogel die nooit een koek heeft rond 10 uur? Heb jij een lieve mama die een dagje thuisblijft als je ziek bent om voor je te zorgen? Of krijg jij op een dag te horen dat je niet meer naar school mag gaan? In dit liedjesboek gaat het over armoede en rijkdom, eerlijkheid en oneerlijkheid, en sociale bescherming voor iedereen. Ingezongen door straffe stemmen als Dean, Govert Delploige, Iris Van Hoof, de zusjes Vinken en vele anderen. Levende Muziek maakt opnieuw coole, hedendaagse liedjes met een boodschap.

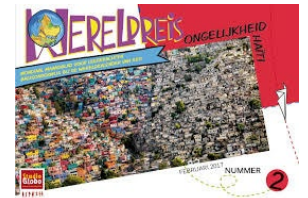

Wereldreis: Haïti: ongelijkheid

Studio Globo, 2017

Doelgroep: 7-12 jaar

Wereldreis is een lesbief die maandelijks verschijnt bij de foto's van de Wereldkalender. Elke maand wordt het land of thema van de foto uit de doeken gedaan. Je krijgt steeds achtergrondinformatie over dit land of thema, een beschrijving van de foto, een brief bij de foto en allerlei lessuggesties en werkbladen. Deze maand brengt Wereldreis ons naar Haïti waar de ongelijkheid tussen rijk en arm ongemeen groot is.

Samsam: rijk of arm?

NCDO, 2017

Doelgroep: 9-12 jaar

In deze Samsam lees je wat kinderen in verschillende landen verstaan onder rijkdom, welke de rijkste landen van de wereld zijn en welke verschillen er in die landen bestaan tussen arm en rijk. Op de bijbehorende website vind je aanvullende filmpjes, (foto)reportages, interviews en opdrachten. Bij elke Samsam hoort ook een lesbief die je kunt downloaden.

URL: <https://www.samsam.net/leerkrachten/lesbrieven/>.

Achter de muur: op zoek naar kansen voor iedereen

Studio Globo, 2017

Doelgroep: 9-12 jaar

In onze samenleving worden sommige mensen uitgesloten van de overvloed aan kansen en mogelijkheden. Deze lesmap helpt leerkrachten in de derde graad lager onderwijs om armoede, een complex gegeven, op een respectvolle manier bespreekbaar te maken in de klas. Dit gebeurt op drie manieren. De leerlingen leren wat armoede betekent, ze krijgen tools om met een andere bril te kijken naar mensen die in armoede leven en ze worden zich ervan bewust dat ook zij acties kunnen ondernemen die ervoor zorgen dat mensen meer kansen krijgen. De lesmap is opgebouwd rond de principes van onderzoekend leren. Ook de CLIM-methodiek wordt gehanteerd. Aanvullend kunnen leerkrachten een vormingstraject volgen bij Studio Globo en kan je met je klas een bezoek brengen aan het inleefatelier 'Achter de muur'.

EDUCATIEVE SPELEN

Noord-Zuid – vijf spelen over wereldverhoudingen

Centrum Informatieve Spelen (CIS), 2000

Doelgroep: 9+

'Noord-zuid' bevat vijf spelen die inspelen op de groeiende kloof tussen rijk en arm in de wereld. Door een spel te spelen tracht men de deelnemers deze immense problematiek beter te laten aanvoelen en beleven. 'Het bananenspel' en 'papier hier, schaar daar' gaan vooral over de wereldhandel, de mechanismen van prijsvorming en de macht van multinationals. 'Derdewereld Bingo' gaat over de interne macht en onmacht in Derdewereldlanden. 'De wereld op stoelen' draait rond wereldverhoudingen qua bevolking en inkomen. 'De kralenbeurs', ten slotte, gaat over de tegenstelling tussen arm en rijk. Bij elk spel wordt de nodige informatie gegeven (leeftijd, aantal spelers, doel, benodigde materialen en accommodatie, etc.), samen met tips voor de begeleiders en kopieerbare werkbladen.

Uit de boot: een spel rond kansarmoede en sociale uitsluiting

Buurtwerk 't Lampeke, 2013

Doelgroep: 9+

Met 'Uit de boot' ontdekken kinderen spelenderwijs wat kansarmoede en sociale uitsluiting betekent. Op het einde van het spel wordt een groepsgesprek gevoerd. De verhalen in het spel zijn gebaseerd op waargebeurde feiten. 'Uit de boot' kan gespeeld worden met een groep van maximum 12 personen en vereist een volwassen spelbegeleider.

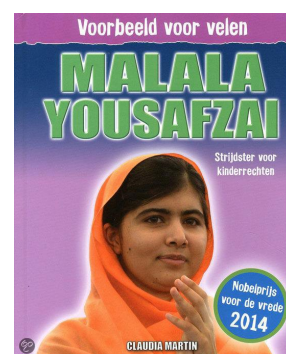
ACHTERGRONDINFORMATIE

Malala Yousafzai: strijdster voor kinderrechten

Martin, Claudia; 2015

Doelgroep: 9-12 jaar

In dit boek kunnen kinderen vanaf 9 jaar lezen over een leeftijdsgenoot die steeds in het nieuws is: een meisje dat opkwam voor iets vanzelfsprekends en dat daardoor het slachtoffer werd van een moordaanslag. Malala Yousafzai kwam als 11-jarige op voor het recht op onderwijs voor meisjes. Enkele maanden daarna sloten de Pakistaanse taliban haar school. Op haar laatste schooldag schreef ze een blog en werd ze gefilmd door een Franse tv-ploeg. Sindsdien is ze wereldnieuws, wat haar in 2012 bijna het leven kostte. Eind 2014 werd ze de jongste Nobelprijswinnaar ooit. In dit met veel foto's geïllustreerde boek lezen kinderen over haar achtergrond, haar strijd, haar inspiratiebronnen en voorbeelden en haar leven sinds de aanslag. De persoon Malala is herkenbaar en haar verhaal aangrijpend, net als het onderwerp van haar strijd: het recht van alle kinderen op onderwijs en veiligheid, óók van meisjes, straatkinderen en kinderen in conflictsituaties.

Kleine kinderen grote kansen: hoe kleuterleraren leren omgaan met armoede en ongelijkheid

Koning Boudewijnstichting, 2014

Kwaliteitsvol kleuteronderwijs kan de negatieve effecten van kinderarmoede op latere ontwikkeling keren. Daarom werd er in een onderzoek nagegaan wat de implicaties en noodzakelijke voorwaarden zijn om toekomstige kleuterleraren beter uit te rusten in het creëren van gelijke onderwijskansen voor kansarme kleuters. Deze publicatie bevat de resultaten van het onderzoek, geïllustreerd met goede praktijken. Eerst wordt een stand van zaken geschetst van kinderarmoede en sociaal-culturele ongelijkheid in het Vlaamse onderwijs. Daarna wordt een visie ontwikkeld op het gebied van omgaan met kinderarmoede en sociaal-culturele ongelijkheid in het kleuteronderwijs. Hieruit wordt een set competenties afgeleid waarover toekomstige kleuterleraren moeten beschikken om gelijke ontwikkelingskansen te creëren voor kwetsbare kinderen. Vervolgens worden deze bevindingen gekoppeld aan implicaties voor de curricula van de lerarenopleiding. Die implicaties worden bovendien vertaald naar een monitoringsinstrument voor lerarenopleidingen. Tot slot worden beleidsaanbevelingen voor de Vlaamse Overheid geformuleerd. De publicatie kan ook gedownload worden.

LESMATERIAAL

Eerste hulp bij onderwijs – koffer

11.11.11, Miel Maya Honing, Oxfam Solidariteit, Via Don Bosco; 2015
Doelgroep : 12-18 jaar

In deze koffer vind je een breed gamma aan educatief materiaal van verschillende organisaties over sociale bescherming: lesideeën, fiches met informatie over een workshop, inleefatelier en project, een bordspel en verschillende filmpjes met getuigenissen. Geschikt voor alle graden en onderwijsvormen van het secundair onderwijs.

Recepten voor een betere wereld

Studio Globo, 2017
Doelgroep: 12-18 jaar

Lestips voor alle graden van het secundair onderwijs over de thema's voedsel, grondstoffen, alternatieven en stad. Samen met je leerlingen bespreek je het traditionele recept van ongebreidelde economische groei ten koste van mens en natuur, groeiende ongelijkheid, enzovoort. Welke gevolgen heeft het voor mens, planeet en economie? Hoe kijken jongeren naar hun eigen toekomst en die van leeftijdsgenoten aan de andere kant van de wereld?

URL: <https://www.studioglobo.be/nl/lesmateriaal/recepten-voor-een-betere-wereld>.

Het web-effect: methodieken om niet verstrikt te raken in het armoedeweb

SpoorZeS, 2016
Doelgroep: 13-18 jaar

Het web-effect bestaat uit twee methodieken waarmee jongeren inzicht krijgen in de complexiteit van het armoedeweb. De leerlingen komen op een speelse manier in contact met termen en situaties die aansluiten bij armoede en het armoedeweb. Je kunt ieder onderdeel telkens in één lesuur afronden. Met 'Webory' maken de leerlingen via toegewezen personages kennis met verschillende aspecten uit het armoedeweb. In de loop van het spel worden de termen vaak herhaald, zodat de verdieping in klasgroep vlot kan verlopen. Een verdere oefening over de aspecten van het armoedeweb en meer achtergrondinformatie vergaren over armoede en welzijnszorg kan tijdens een tweede lesuur met de speelse quizmethodiek 'Het slimste web', waarin vijf ploegjes het tegen elkaar opnemen.

Als het ginder is, is het hier: Geëngageerde levensverhalen over hedendaags massageweld

RCN Justice & Démocratie, 2015

Doelgroep: 15-18 jaar

Deze educatieve set bevat materiaal om aan de slag te gaan rond de preventie van hedendaags massageweld. Er wordt vertrokken vanuit de leefwereld van de jongeren aan de hand van de fototaal-methodiek rond het thema, dat op voorhand gekozen werd in overleg met de leraar. Voorbeelden van thema's zijn: engagement, verzet, vrijheid, ... Op de bijhorende cd vindt de gebruiker luisterverhalen die het verhaal vertellen van een persoon die massageweld heeft overleefd en er zich tegen verzet heeft. In kleine groepen antwoorden de leerlingen vervolgens op enkele verdiepvragen, die verwijzen naar het beluisterde levensverhaal. De groepen wisselen zo uit rond geweldpreventie en de uitdagingen van het samenleven in België.

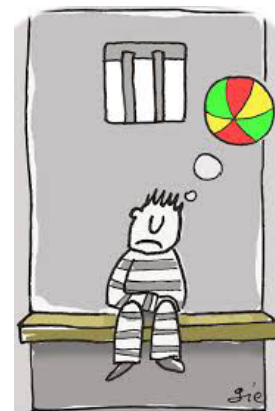
RCN Justice & Démocratie

Brochure 'Gevangenschap is geen Kinderspel'

Palestina Solidariteit, 2012

Doelgroep: 15-18 jaar

Deze informatiebrochure focust op de rechten van Palestijnse minderjarigen in Israëliëse gevangenschap. Het eerste deel van de brochure geeft de juridische achtergrond weer: de rechten van minderjarigen in strafzaken zoals die zijn voorgeschreven door het internationaal recht, de Israëliëse en de militaire wetgeving. Het tweede deel van het dossier bespreekt de schendingen van de rechten van Palestijnse minderjarigen vanaf het moment dat ze worden gearresteerd tot aan hun vrijlating. Het verslag sluit af met een lijst van acties die moeten worden genomen om ervoor te zorgen dat de rechten worden beschermd van Palestijnse minderjarigen die gearresteerd worden door Israëliëse troepen.

Gezondheid, een koopwaar?

11.11.11, 2016

Doelgroep: 15-18 jaar

Meer dan 1.3 miljard mensen in de wereld hebben geen toegang tot betaalbare, kwaliteitsvolle gezondheidszorg. Commercialisering van de gezondheidszorg is een globale trend. In dit tweede basisdossier van de campagne voor sociale bescherming 2015-2016 lees je hoe het eraan toegaat, hier en in het Zuiden, en hoe wij de situatie kunnen verbeteren. Het dossier werd samengesteld door beleidsmedewerkers van alle campagnepartners.

Ongelijkheid in het onderwijs (lessenpakket)

Via Don Bosco, 2017

Doelgroep: 15-18 jaar

Dit lessenpakket is bestemd voor leerlingen uit alle richtingen secundair onderwijs vanaf 15 jaar. Aan de hand van verschillende activiteiten wordt duidelijk gemaakt dat het fundamenteel recht op onderwijs in veel landen, inclusief België, nog te vaak geschonden wordt. Het pakket kan ook gebruikt worden in het kader van een uitwisselingsprogramma of scholenband tussen twee scholen uit verschillende landen.

PAV vangnetten : over sociale wetgeving

Debersaques, Stefaan; Verkinder, Elke; 2011

Doelgroep: 15-18 jaar

Het opzet van deze PAV-bundel is om leerlingen van de derde graad BSO te laten kennismaken met de sociale wetgeving in België. De voornaamste doelstelling is hen in staat stellen hun zelfstandigheid en hun maatschappelijke weerbaarheid te oefenen en te vergroten. In 'PAV vangnetten' komen verschillende items uit het arbeidsrecht aan bod zoals vakbonden, mutualiteiten, werk zoeken en solliciteren, het arbeidsreglement, arbeidscontract en werken als uitzendkracht. Ook wordt stilgestaan bij de startersformaliteiten voor zelfstandigen en bij de sociale zekerheid voor hen. Veel praktische zaken passeren de revue: motivatiebrief, CV, sollicitatiegesprek, loonberekening, kinderbijslag, werkwinkel, vestigingswet, enzovoort. Bij dit leerwerkboek hoort ook een website. In de handleiding voor de leerkracht zijn modeloplossingen opgenomen. De handleiding bevat ook bijkomende werkbladen waarmee kan ingespeeld worden op de actualiteit, en enkele werkbladen rond taal.

Radio Cordillera: hoe ver reikt de stem van de Filipijnse boer

Solidagro, 2013

Doelgroep: 15-18 jaar

In deze map krijg je meer informatie over de grote uitdagingen waarmee boeren in de Filipijnse Cordillera worden geconfronteerd. Omdat deze regio voor veel mensen waarschijnlijk een onbekend gebied is, start deze brochure met een situering van de Cordillera. In het tweede deel worden zes uitdagingen van de boeren in de Cordillera geschetst: mijnbouw, grondbezit, groene revolutie, klimaatverandering, schending van de mensenrechten en vrijhandel. Verder krijgt de leerkracht verschillende werkvormen aangeboden om het thema te verdiepen: een dilemma spel, een stellingenspel, een kookactiviteit en een filosofieoefening.

Schone kleren in de klas

Schone Kleren Campagne, 2012

Doelgroep: 15-18 jaar

Kleding staat dicht bij de leerlingen, iedereen heeft wel een mening over kleding. De manier waarop de kledingindustrie is georganiseerd, is een schoolvoorbeeld van de globalisering in de wereld. Duurzaamheid, mensenrechten, wereldburgerschap en productieketens zijn allemaal direct te linken aan de kledingindustrie. De verschillende lessen zijn afzonderlijk te gebruiken in één les of een projectweek. Het biedt opdrachten, achtergrondinformatie, werkbladen. De verschillende leerstijlen worden aangesproken en de diverse opdrachten sluiten aan op diverse vakken.

Schone kleren in de klas

Leren over eerlijke kleding in het voortgezet onderwijs

EDUCATIEVE SPELEN

Habitat : een bordspel over (on)gelijkheid

Vormen vzw, 2016

Doelgroep: 10-18 jaar

Habitat is een spannend bordspel over (on)gelijkheid voor 3 tot 5 spelers vanaf 10 jaar. Op organische wijze ervaren de deelnemers waarom internationale samenwerking nodig, wenselijk en mogelijk is. Door een speling van het lot krijgen ze een bepaalde identiteit toegekend. Ze worden geboren in een welvarend land of net niet, ze zijn autochtoon of niet, hebben veel geld of niet,... Vanuit die beginpositie wagen ze zich aan een geheime missie. Daarvoor moeten ze voor zichzelf of voor hun medespelers een bepaalde hoeveelheid geld, kennis, macht en/of solidariteit halen. Op hun pad komen ze verschillende gebeurtenissen tegen, die allemaal een invloed kunnen hebben op ieders geld, kennis, macht of solidariteit. Het spel duurt ongeveer 60 minuten.

Santé: 1 tegen allen spel

11.11.11, 2016

Doelgroep 13-18 jaar

In dit spel ontdek je enkele hindernissen die het recht op een goede gezondheidszorg in gevaar brengen. De begeleider daagt de deelnemers uit om binnen het halfuur 10 opdrachten met als thema 'gezondheidszorg' uit te voeren. Als alle uitdagingen goed worden uitgevoerd, doet de begeleider een tegenprestatie. Het spel is geschikt voor jongeren vanaf 12 jaar en kan op school, in het jeugdhuis, de jeugdbeweging,... gespeeld worden. Het spel en de nabespreking duren minimaal 1 uur en maximaal 2 uren, afhankelijk van hoe uitgebreid je de inleiding en nabespreking aanpakt.

E(du)quality: een informatief spel over kwalitatief onderwijs als motor voor ontwikkeling

De Aanstokerij, 2016

Doelgroep: 15-18 jaar

Idit informatief spel schetst de grote lijnen van de wereldwijde uitdagingen op het vlak van de financiering van kwaliteitsvol, publiek onderwijs. In de loop van het spel begrijpen de deelnemers bovendien steeds beter het belang van kwaliteitsvol onderwijs en de manier waarop onderwijs bijdraagt tot de uitbouw van een duurzamere en rechtvaardigere wereld. Het spel is bedoeld voor leerlingen van de derde graad TSO en BSO. Het is geschikt voor 10 tot 25 spelers en duurt 2 opeenvolgende lesuren (100 minuten, waarvan 25 minuten nabespreking). Ook erg geschikt om te spelen tijdens een mondiale themadag zodat nog dieper op het thema kan ingegaan worden.

Bitterzoet dit is geen fictie!

FOS, 2015

Doelgroep: 15+

Deze workshop vertrekt vanuit de case van suikerrietarbeiders in Centraal-Amerika om het belang van sociale bescherming en een goed sociale zekerheidssysteem zowel in het Zuiden, als bij ons aan te kaarten. De workshop wordt opgebouwd aan de hand van verschillende interactieve onderdelen: een filmpje over suikerarbeiders in El Salvador, een nabespreking, een stellingenspel en de campagne 'Dit is geen fictie'. De DVD bevat een presentatie, de film en een uitgebreide gebruiksaanwijzing, zodat educatieve medewerkers of vrijwilligers zich kunnen voorbereiden en de workshop zelf kunnen geven. In het campagnedossier en de brochure over suikerrietplantages vind je de antwoorden op de stellingen en achtergrondinformatie.

FILM & DOCUMENTAIRE

Joseph L'insoumis

Caroline Glorion, 2012

Doelgroep: 13+

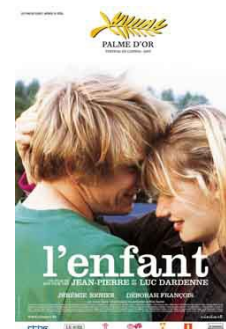
De speelfilm 'Joseph, de rebel - van wanhoop tot verzet' is geïnspireerd op een periode uit het leven van Joseph Wresinski, een priester van Poolse afkomst en grondlegger van de Internationale Beweging ATD Vierde Wereld. Het verhaal speelt zich af eind jaren vijftig, begin jaren zestig in een sloppenwijk net buiten Parijs. De film toont wat de personages drijft, hun gevoelens, onderlinge tegenstellingen, hun hoop en hun lijden onder de meeste erbarmelijke omstandigheden, die het gevolg zijn van sociale uitsluiting en armoede. Armoedebestrijding is voor "père Joseph" een strijd voor rechten (op inkomen, op degelijke huisvesting en gezondheidszorg, toegankelijk onderwijs, ...), een strijd die je voert door je te verenigen.

Armoede anders bekeken (verwerking): L'Enfant (film)

Jongeren Pastoraal Vlaanderen; Jean-Pierre en Luc Dardenne; 2005

Doelgroep: 15-18 jaar

De film l'Enfant toont de wereld van kansarme jongeren en hun problemen in Wallonië. Door het bekijken van de film en de verwerking ervan achteraf kunnen leerlingen van 14 tot 16 jaar het thema armoede op een confronterende manier ondergaan en op een kritische manier leren kijken naar dergelijke situaties in de maatschappij.

Jean-Pierre en Luc Dardenne – de volledige collectie

Jean-Pierre en Luc Dardenne; 2011

Doelgroep: 15+

Jean-Pierre en Luc Dardenne zijn grote namen in de Belgische filmwereld, maar ook ver buiten de landsgrenzen zijn ze de bekendste hedendaagse Belgische cineasten. In deze box zijn hun meesterwerken (La Promesse, Rosetta, Le Fils, L'enfant, Le Silence de Lorna) en hun onuitgegeven werk verzameld: hun eerste fictiefilms (Falsch, Je pense à vous), kortfilms en documentaires. En als extra: een portret van de gebroeders Dardenne, de VRT (Canvas)-documentaire 'Devenir un être humain'. In het bijhorende boekje staat van elke film een korte beschrijving.

Return to Homs

Talal Derki, 2013

Doelgroep: 15+

De documentaire 'Return to Homs', gefilmd van 2011 tot 2013, gaat over een groep jonge revolutionaire vrienden in de miljoenenstad Homs in West-Syrië. Ze dromen ervan dat hun land wordt bevrijd van president Bashar al-Assad, en strijden voor rechtvaardigheid via vreedzaam protest. Naarmate het leger harder optreedt en hun stad in een spookstad verandert, veranderen de jongemannen in gewapende rebellen. De film stelt twee vrienden op de voorgrond: de 19-jarige charismatische keeper van het nationale voetbalelftal Basset en de 24-jarige media-activist en cameraman Ossama. De kijker krijgt een beeld van de oorlog van binnenuit en maakt haast deel uit van de groep. «De wereld kijkt toe hoe we worden vermoord, één voor één, en zwijgt als het graf», is een van de weinige commentaren van de regisseur.

11.11.11 in Mali

11.11.11, 2015

Ziek zijn en naar de dokter gaan, enkele weken thuisblijven na een bevalling of stoppen met werken als we oud zijn. In onze westerse samenleving lijkt dit allemaal heel evident. Maar is het dat ook in het Zuiden? 11.11.11 stuurde een cameraploeg naar Mali en zocht het uit. Bekijk online via <https://www.11.be/onze-thema-s/item/mali-getuigenissen-over-sociale-bescherming>.

SOCIALE BESCHERMING
VOOR IEDEREEN

ACHTERGRONDINFORMATIE

Samen tegen onbetaalde schoolfacturen!

Welzijnszorg vzw, 2017

Doelgroep: 13-18 jaar

Het project 'Samen tegen onbetaalde schoolfacturen' wil secundaire scholen helpen zoeken naar oplossingen voor onbetaalde schoolfacturen, een kostenbewust beleid en samenwerkings- en opleidingsmogelijkheden. Op de website kan je een gratis werkmap downloaden om met het thema aan de slag te gaan. Scholen kunnen zich bovendien opgeven voor een teamgericht navormingstraject met begeleiding van een vormingsmedewerker en een ervaringsdeskundige in armoede en sociale uitsluiting. <http://www.aanpakschoolfacturen.be/>.

**SAMEN TEGEN
ONBETAALDE
SCHOOLFACTUREN!**

Werkmap

De werkmappij voor de media en scholen die instappen in het project 'Samen tegen onbetaalde schoolfacturen'. Deze werkmappij dient als een hulpmiddel voor de media om de werkmappij voor de scholen te gebruiken voor concrete maatregelen voor een kostenbewust beleid en mogelijke oplossingen voor de onbetaalde schoolfacturen.

Eu sou Brasileiro: een andere kijk op Brazilië

Verwer, Stefan; Broere, Marc; 2014

Doelgroep 15-18 jaar, volwassenen

In de zomer van 2014 is het Wereldkampioenschap voetbal in Brazilië?. De wereld kijkt naar het land van de Goddelijke Kanaries, maar wat weten we eigenlijk van Brazilië? Velen van ons wellicht niet zo veel. Nederlandse schrijvers, journalisten en correspondenten in Brazilië zijn onze gids in een land, zo groot als een continent. EU SOU BRASILEIRO geeft een kijkje in de economie, de Braziliaanse mentaliteit en (voetbal)cultuur, met feiten en wetenswaardigheden. En kijkt verder, want het WK kan niet los worden gezien van de hevige Braziliaanse maatschappelijke discussie over geldverspilling aan onvoltooide WK-projecten, terwijl er zoveel geld nodig is voor onderwijs en gezondheidszorg. Bij al deze kritische reflectie kijkt deze alternatieve WK-gids ook positief naar de kracht van sport.

Made by Women: gender, de mondiale kledingindustrie en de beweging voor rechten van vrouwelijke arbeiders

Schone Kleren Campagne, 2007

Doelgroep: 17+, volwassenen

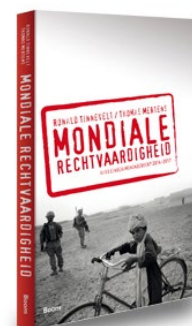
Zowat 85% van de mensen die onze kleding naaien is vrouw. Wereldwijd werken er rond de dertig tot veertig miljoen vrouwen in de kledingindustrie. De problemen in de kledingindustrie zijn expliciet te verbinden met de zwakke positie van vrouwen. Ongelijke beloning betekent dat vrouwen meer kans lopen op ondervoeding en slechte huisvesting, en dat ze minder toegang hebben tot openbare voorzieningen als zuiver drinkwater en gezondheidszorg. Bovendien zijn vrouwen vrijwel altijd verantwoordelijk voor de zorg in het gezin, of de partner nu werk heeft of niet. 'Made by Women' bevat twaalf profielen van vrouwenrechtenactivisten vanuit de hele wereld, die laten zien dat vrouwen steeds meer hun stem laten horen.

Mondiale rechtvaardigheid

Tinnevelt, Ronald; Mertens, Thomas; 2013

Doelgroep: 17+, volwassenen

Hebben mensen - ongeacht hun plaats in de wereld - bepaalde verantwoordelijkheden of plichten tegenover elkaar? Dit boek biedt een overzicht van filosofische theorieën over mondiale rechtvaardigheid en de verschillende aspecten daarvan (armoede, ongelijkheid, de effectiviteit van ontwikkelingshulp en humanitaire interventie). In de tweede helft van het boek zijn primaire teksten opgenomen van klassieke en hedendaagse filosofen die zich over het thema van (mondiale) rechtvaardigheid gebogen hebben.

Armoede en sociale uitsluiting: jaarboek 2014

Dierckx, Danielle; Raeymaeckers, Peter; Coene, Jill; Van Haarlem, An; 2014

Doelgroep: volwassenen

Deze 23ste editie van het 'Jaarboek Armoede en Sociale Uitsluiting' wil bruggen bouwen tussen de studie- en beleidsdomeinen armoedebestrijding en duurzame ontwikkeling. Waar kunnen ze van elkaar leren? Waar overlappen ze? Hoe kunnen ze elkaar versterken? Een analyse van het beleid licht de maatregelen op de verschillende beleidsniveaus door. Vervolgens wordt onderzocht in welke gevallen beide domeinen met elkaar in conflict dreigen te komen, zoals de mogelijk nadelige gevolgen van strategieën voor een koolstof-arme samenleving voor sociale rechtvaardigheid. Uiteraard presenteert dit Jaarboek ook de recentste cijfers en het beleid tegen armoede en sociale uitsluiting vrouwen steeds meer hun stem laten horen.

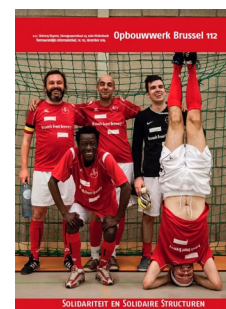

Opbouwwerk Brussel 112 : solidariteit en solidaire structuren

Samenlevingsopbouw Brussel, 2014

Doelgroep: volwassenen

Dit nummer van het tijdschrift van Samenlevingsopbouw Brussel bundelt een aantal bijdragen die zich losjes bewegen rond het thema solidariteit en solidaire structuren. Geef je de arme die voor je staat een euro zodat hij zich een avondmaal bijeen kan harken of geef je de voorkeur aan het correct afdragen van belastingen zodat hem via de staat een vangnet geboden wordt waar hij niet om moet bedelen? Dit is de aanzet voor de discussie in dit themanummer.

Een wereld apart: ontwikkelingslanden van uitsluiting naar participatie

van Nederpelt, Jacques; 2011

Doelgroep: hoger onderwijs, volwassenen

Deze volledig herziene editie neemt de lezer mee in de dynamiek van het ontwikkelingsvraagstuk. Het roept ook een actueel beeld op van de leefsituatie in de ontwikkelingslanden. Steeds meer mensen vinden dat het tijd is om de vicieuze cirkel van hulpverslaving te doorbreken. De sleutel hiertoe hebben de ontwikkelingslanden zelf in handen. Dit boek is geschikt voor het hoger onderwijs en een must voor iedereen die te maken heeft met ontwikkelingssamenwerking.

ZOEK JE DIGITAAL MATERIAAL?

Neem dan eens een kijkje op
Klascement voor wereldburgers

> www.klascement.be/wereldburgerschapseducatie/

KLEUR BEKENNEN DOCUMENTATIECENTRA

In elke provincie en in Brussel vind je een Kleur Bekennen documentatiecentrum.
Wil je aan de slag met de diverse thema's van wereldburgerschap? Kom langs voor
advies op maat. Of ontleen gratis educatief materiaal. Onze educatieve medewerkers
maken jou wegwijs in een zeer divers aanbod!

@ Antwerpen

Provinciaal Documentatiecentrum Atlas
Carnotstraat 110
T: 03 338 71 66

@ Hasselt

Educatief Centrum provincie Limburg
Universiteitslaan 1
T: 011 23 82 45

@ Brussel

Onderwijsbibliotheek Vlaamse Gemeenschapscommissie
Marcqstraat 16-18
T: 02 210 63 93

@ Leuven

Bibliotheek van UC Leuven-Limburg
Hertogstraat 178 (Heverlee)
T: 016 26 74 01

@ Gent

Documentatiecentrum Mondiale Solidariteit
PAC Het Zuid (2e verdiep) - Woodrow Wilsonplein 2
T: 09 265 99 78

@ Roeselare

Wereldhuis West-Vlaanderen
Hugo Verrieststraat 22
T: 051 26 50 53

Bezoek ook de online databanken van de documentatiecentra

Via www.kleurbekennen.be

MEER INFO?

Erika Nobels

Verantwoordelijke educatief materiaal Kleur Bekennen
T: 02 505 19 02
erika.nobels@enabel.be

Deze Inspiratiebundel is een uitgave van Kleur Bekennen
Contact: kleurbekennen@enabel.be, T: 02/505 18 20
Verantwoordelijke uitgever: Jean van Wetter
2018

